ч. 254 (11.221). Львів, неділя 13. листопада 1927. Pocztowa opłata zapłacono ryczałtem. Рік XLV.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДЕННО ПЕРЕДПОЛУДНЕМ

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло“, Львів.
Гол. Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА: Місячно: в краю 4·50 зол.
За границею: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зл., Німеччині 7·50 зл., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 леї, Болгарії 7·50 зл., Австрії 7·50 зл. — Зміна адреси 1 зол.

В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.

ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Українське село і КП(б)У.

Львів, 12. листопада 1927.

II.

Політично характеризують тези українське село загально так: „На підставі господарського зростання села **піднеслась політична активність бідняцьких і середняцьких мас і паралельно з цим ішов і йде процес зростання політичної активности куркулів і окремих ідеольоґічно ворожих радянській владі елементів, що обслугують куркулів**“.

Коли порівнаємо цю тезу з попередніми, то прийдемо до пересвідчення, що вона побудована відносно бідняків на дуже хитких підставах. Бож ті самі тези ствердили вже раз, що бідняків використовують куркулі, що їх експльоатують і що з уваги на те партія мусить у майбутньому з тим явищем боротися. Якже тому погодити політичну „активність“ бідняцтва і наймицтва з його соціяльним поневоленням? Як можна уявити собі свободу політичних рухів бідноти, яка економічно залежна від богатшого елементу. Політичну активність середняка можна зрозуміти, коли зважимо, що до середняків зараховують у деяких районах господарів, які мають від 15 до 20 десятин землі, а в найбільше перенаселених місцях середняками є ті, що мають від 7—10 десятин. На наші відносини одні й другі належать до засібних господарів. Тому й не диво, що вони творять в українському селі найактивніший економічно та політично елемент. Щож до „апокаліптичного“ куркуля та його ролі в політичному житті села, то слід ствердити, що це якась несамовита справа. Коли приняти згідно з наведеною щойно тезою передову політичну ролю бідняка в українському селі, тобто признати йому рішаючий вплив на всі громадські справи села через сільську раду і на всі господарські справи через земельні комітети та земельні громади, то як це можливо, щоби куркуль „експльоатував“ бідноту, щоби вправляв „кабальну аренду“ землі в тієїж бідноти, щоби занискував наймитів і „намагався незаконно використовувати раніш залежні йому землі“ і в додатку „організував ріжні промислові підприємства“. З куркулем там щось не виразно. Або він зовсім не істнує, а істнує лише в уяві комуністичних теоретиків і аґітаторів, або, коли істнує, то користується підтримкою і влади і партійних чинників. Богато даних промовляє за тим останнім. Він є, він веде інтензивну господарку, з нього має велику користь держава, бо тягне з нього великий податок, а з уваги на те його й на ділі підтримує, ведучи для маскування проти нього словесну боєву кампанію. Та може бути ще й третя альтернатива, а саме: що цей „апокаліптичний“ нині у комуністів куркуль не лише істнує в дійсности, але розпоряджає такою силою і такими впливами на селі, що з ним не може боротися навіть всемогуча компартія.

Вибори до сільських рад протягом двох останніх літ доказали, коли вірити радянській пресі, що куркуль виступав дуже активно в обороні своїх громадських прав. На Україні було багато випадків уневажнювання виборів саме з тої причини, що побіджував куркуль. Комуністам треба було побіди бідняків і середняка. І це вони цілком зрозуміло, осягали. Одначе насувається тепер питання, чи поняття середняка не покривається у численних випадках з поняттям куркуля. Ми вже писали, що кожний середняк є куркулем якщо не по свому економічному положенні, то по психіці. Але і між самими комуністами є анальоґічний погляд на цю справу. Опозиція твердить, що сільські ради всеціло захопили куркулі. В тезах читаємо, що „твердження опозиції про захоплення сільрад куркулями абсолютно безпідставні й брехливі“. Та в дійсности воно не так.

В тезі про політичне життя села читаємо при кінці ще й про скріплену політичну активність „елементів, що обслуговують куркулів“. Хтож ті елементи? Це переважно сільська інтеліґенція. І тому на будуче передбачує партія скріпити ідеольоґічну роботу серед тієї інтеліґенції. До неї зараховують тези учителів, аґрономів, землемірів і лікарів. Про духовенство згадки нема, бо воно належить до нездобутих фортець контрреволюції, а через те й „ідеольоґічна“ робота серед нього недоцільна. В ориґіналі звучить дотична теза про загітування інтеліґенції для компартії ось як: „Надалі партія повинна посилити ідеольоґічну роботу серед сільської інтеліґенції, поліпшувати її становище, продовжувати залучення її до громадської діяльности, створюючи актив радянської революційної інтеліґенції в громадському житті села.

Отже цілих десять літ праці комуністів над приєднанням села для себе і своєї ідеольоґії не дали їм бажаних успіхів. Село остало в своїй перевазі недоступним для комуністичних ідей, а тим більше для комуністичних експериментів. Воно стало тепер замкненим у собі далеко більше, як було перед 10 літами. Майже ніяких позитивних успіхів не принесли для комуністів з великим накладом праці та народнього гроша штучно творені комітети незаможних селян. Зовсім дістала в лоб спроба вводити комунальну методу господарювання в українському селі. Не повелася й колективізація ні навіть кооперативізація сільської господарки. За те дуже скріп господарський індивідуалізм сільських господарств, на тлі якого почав консолідуватися засібніший елемент села, а в слід за тим почав виявляти скріплену громадсько-політичну активність. Типовим зразком такого явища і вислідною таких відносин на селі є звеличаний нині комуністами т. зв. середняк, що бере від нинішнього устрою і нинішньої політики для себе все, що тільки дає йому змогу кріпнути та інстиктовно збирати свої сили на всякий випадок, для ставлення чола немилим для нього несподіванкам.

На будуче партія намічує собі цілу низку засобів, щоби приєднати для себе село, зокремаж, щоби цілковито опанувати та витягнути зпід впливів „куркуля“ усю сільську бідноту. До них належать: скасування селянських боргів (очевидно незаможницьких господарств), затягнених у часі неврожаїв 1924—5 р.; скасування податкових залеглостей селянської бідноти і надання пільг середнякам при стяганні податкових недоборів за минулі літа. Крім того намічається звільняти на будуче від єдиного сільсько-господарського податку не, як досі, 25 відс., але на 10 відс. більше, отже цілих 35 відс. бідняцьких господарств. Попри те мається ввести в життя: прогресивне оподаткування (очев. куркуля), обмеження збуту машин в одноособове користування, обмеження підприємчої аренди землі, посилення оборони найманої праці наймитів від експльоатації, усунення куркульських господарств від використовування довготермінових кредитів і „охоплення партійною роботою наймитства“. Всі ті важніші засоби намічені „задля обмеження зростання капіталістичних елементів на селі та експльоататорських прагнень куркуля“.

Затирання обличчя.

Ліквідація Тимчасового Самоврядного Виділу.

Львів, 12. листопада 1927.

І знову нова благодать спадає на Галичину. Як подає польська преса, міністерство внутрішніх справ предложило компетентним чинникам проект розвязання Тимчасового Самоврядного Виділу, себ-то повної ліквідації формальних останків галицької краєвої самоуправи. Міністерський проект пропонує віддачу шпиталів містам (громадам), а два заведення для божевільних передає державі.

Проектована і постановлена ліквідація Тимч. Самоврядного Виділу, який і так в останніх літах був лише толерований варшавськими можновладцями, закінчує ліквідаційно-захватницьку політику Варшави у відношенні до Галичини.

Від першої хвилі обсади Сх. Галичини, „реформаторська“ діяльність польських централістичних чинників звернулася проти автономічних уладжень краю. Розпочалася централістична орґія і загарбування краєвого майна, довголітнього дорібку галицького населення. Перший удар вимірено Краєвому Виділові, заступаючи його деспонованою карикатурою під назвою: Тимчасового Самоврядного Виділу. Була вже це лише тінь давньої краєвої влади, тінь безвільна, слаба, затурґана, залежна від примх варшавських державців. Одночасно розпочалося формальне обдирання Галичини. У великому стилю повів її „геніяльний“ Вл. Грабський своїми валютовими помислами. Означивши вартість корони на 70 польських фенігів, розпочав поголовне руйнування галицького населення. Тим способом знищив він тисячі фінансових і господарських установ та орґанізацій, одночасно стягнувши з галицького населення грубу контрибуцію. Опісля приступлено до загарбування в користь держави краєвих фінансових інституцій та самовільне розпоряджування краєвим майном. Краєвий Банк перемінено на Банк Краєвого Господарства і перетворено його в півофіціяльну державну установу, якої централю перенесено до Варшави. Захоплено теж Промисловий Банк. Будинок сойму віддано університетові, а з інших будинків Краєвого Виділу почато систематично усувати Тимч. Самоврядний Виділ.

Загарбавши краєве майно, виключну власність українського й польського населення Галичини, та на місце леґального Краєвого Виділу поставивши безсилих іменованців, залежних від примх „зеленої“ бюрократії, приступлено під кермою „організацій народових“ до ліквідації самоврядування всіх ступнів. За прикладом іменованого Тимч. Самовр. Виділу засіли іменованці в радах повітових і громадських. Широко розбудоване галицьке самоврядування, з великою традицією і немалими заслугами не вважаючи на тенденції польського елементу використати його для своїх виключних цілей, стало спожалінния гідною карикатурою самоврядування. І це ділося в країні, яка майже 70 літ жила самоврядним життям, якої населення орґанічно зрослося зі самоуправними установами. Руйновано безпощадно самоврядування в Галичині тоді, як у відсталій Конґресівці його приспішено будувано. В Тимч. Самовр. Виділі поставлено для декорації представників польських партій, повітові ради віддано в руки старостів як правит. комісарів, щоби їм запевнити другу платню, а по громадах насаджено пястівських аґітаторів або мужів довіря „орґанізацій народових“.

Після девяти літ від заінсталювання польської влади в Сх. Галичині, вкінці цього року переведено вибори до громадських рад на основі старої, куріяльної виборчої ординації, але ситуація у вищих ступнях самоврядування остала незмінена. Повітові ради і Тимч. Самовр. Виділ далі остали в руках номінатів, животіючи з ласки уряду, не маючи ні засобів до провадження своєї діяльности, ні спроможности працювати. Не диво, що в таких умовинах краєві дороги, меліорації, реґуляція рік, фахові школи, опіка над домашнім промислом та шпитальництво з року на рік розсипалися в руїні. Уряд, змагаючи до бездушної централізації, забрав був у початках під свою „опіку“ галицьке шпитальництво, але довівши до його руїни, в р. 1924 знову повернув його Тимч. Сам. Виділові. І справді в останніх трьох літах Тимч. Самовр. Виділ у значній мірі впорядкував шпитальництво та звернув більшу увагу на двигнення підупалого домашнього промислу і ремесла, хоч, будучи у вічній залежности від уряду — не розпоряджав відповідними фондами, не маючи самостійного бюджету.

Саме тоді, коли в Конґресівці і Познанщині відбувається розбудова самоврядування, в Галичині переводиться його повну ліквідацію

В Познанщині істнують аж подвійні самоврядні установи вищого ступня: поруч воєвідських соймиків ще й т. зв. Краєві Виділи в Познані і Торуні (зорганізовані в р. 1919). Але їх не ліквідують. Що більше! У відомому законопроекті про самоврядування, який мав усі вигляди стати законом, для Познанщини пороблено далекойдучі привілеї. А в нас? В нас ліквідується останки здевастованого самоврядування, щоби затерти своєрідне обличчя нашої країни, щоби її цупкіше звязати мотуззям бездушного централізму. Вшехполяки й інші визнавці централізму найшли вдячних учнів і наслідників серед теперішніх державців.

Уряд за почином віцемін. Ярошинського зносить останню признаку галицької устроєвої специфічности.

І це діється тоді, коли арт. 65. конституції постановляє розбудову самоврядування. І це діється зсупереч законові з 26. вересня 1922 р. про воєвідське самоврядування трьох галицьких воєвідств. І це діється без ніякої правної основи, бо з повновластей для уряду вилучено справи самоврядування.

Агенди Тимч. Сам. Виділу мають бути передані воєвідствам, а шпитальництво міським громадам. Там має втопитися галицька самоуправа, там про неї і згадка має згинути. Замісць відновн і розбудови самоврядування будемо мати його похорони.

Не є це справа, над якою українське громадянство може з легким серцем перейти до денного порядку. Хоч від девяти літ самоврядний чинник не грає в нас ніякої ролі, хоч у вищих ступнях самоврядування українці є відсутні, то всеж таки істнування навіть іменованої, навіть національно нам чужої і соціяльно ворожої самоврядної репрезентації є основою надій на реституцію самоврядування. Знесення Тимч. Самовр. Виділу, перехід його агенд до воєвідств з корінем вириває навіть саму думку про віднову і поширення самоврядування, яке розплинеться і втопиться в бюрократично-централістичному трясовинні, як в полонці централізму втопилися краєві фінансові й господарські установи зі своїми фондами і засобами. Ліквідація Тимч. Самовр. Виділу є справою глибокою і далекосяглою у своїх наслідках, а тому й не може бути для нас байдужою.

За демократичний принцип.

Постанови партійного конґресу австрійської соц.-демократії.

З великим заінтересуванням слідив політичний світ недавні наради конґресу могутньої соціялдемократичної партії Австрії. Не тільки тому, що ця партія має в своїх руках управу міста Відня і займає домінуюче становище в міжнароднім соціялістичнім русі, але передовсім тому, що після відомих липневих подій прийшло в австрійській соціялдемократії до значних ідеольоґічних пересунень, наслідком чого заносилося на розбиття й розлам у партії.

Надії всіх противників австрійської соціялдемократії — а має вона їх немало як на правиці, так і на скрайній лівиці! — не здійснилися. До розбиття не прийшло і після зїзду партія виступає дальше як одностайна й суцільна ґрупа під проводом тих самих вождів, які вели й ведуть її від успіху до успіху. Таким чином зїзд і його постанови були несподіванкою для богатьох політиків, зокрема для теперішніх керманичів австрійської республики, які здавна леліяли надію, що тертя й непорозуміння в соціялдемократичній партії доведуть до розламу, отже й до розбиття її єдности. Тимчасом зїзд стану в на зовсім поміркованому становищі, заявляючи навіть готовість заключити перемиря з правлячою правицею і приступити до урядової коаліції з християнськими суспільниками.

На зїзді відбулася ґенеральна баталія між двома людьми: відомим теоротиком і дотеперішнім вождом австр. соціялдемократії д-ром Оттоном Бауером і першим канцлером австр. республики, поміркованим д-ром Карлом Реннером. Перший з них заступав думку якнарізкішої опозиції до уряду, другий виступав як речник мира, перестерігаючи перед домашньою війною. Д-р Реннер пропаґував відважно ідею коаліції з урядом, себто з селянсько-міщанською більшістю, підчеркуючи з натиском, що через відсутність соціялістичних представників в уряді робітнича кляса має далеко більше шкід, як користей. Зрештою соціялдемократія і з уваги на свою силу і з уваги на ту продуктивну працю, яку вона дає там, де є при кермі, прим. у Відні, не повинна в своїм власнім добре зрозумілім інтересі відчахуватися від участи в уряді. Цікаво, що д-р Реннер послугувався у своїй промові також арґументами загально-державного характеру, зазначуючи, що тут слід соціялдемократам боронити також республику. А кошмар домашньої війни, що грозить неминуче зубожілій республиці на випадок дальшої радикалізації поглядів обох непримиримих сторін, селянства й міщанства з одного і робітництва з другого боку — повинен кликати всіх людей, що почувають свою відповідальність перед масами і перед історією, до застанови й поміркованости.

Ця смілива промова д-ра Реннера, не зважаючи на велику красномовність і широку популярність д-ра Бауера, зробила своє. Величезна більшість делеґатів приняла його становище за своє і заявилася проти домашньої війни і проти того, щоби клясова боротьба кінчилася на улиці, натомісць за безпосередніми, поважними переговорами з правительством д-ра Зайпеля. Словом — зїзд станув у своїй переважаючій більшости на становищі демократії, заявившись проти диктатури одної кляси. І в цьому його найбільше значіння.

Таким чином зїзд, заявившись за демократичним принціпом у дальшій політиці соціялдемократії Австрії, осудив усякі небезчні вуличні експерименти, в яких беруть звичайно верх самі неодвічальні елементи й ріжного покрою демагоґи. Зїзд простягнув руку до співпраці з урядом, себто з селянством і міщанством, відкинувши думку про нагальне й насильне захоплювання влади міським робітництвом. Словом—зїзд відмежував себе цілковито від большевицьких кличів і гасел, ставши в обороні й на позиції демократії. Чи д-р Зайпель, що увесь час ставився неґативно до співробітництва з соціялістами, простягне їм тепер свою руку, побачимо небавком.

На молочарсько-кооперативному фронті.

Ще один наступ на наше село.

Уже так склалися обставини, що в українського наскрізь незаможного народу розвиток кооперації на західних землях є рівнозначний з його економічним відродженням і усамостійненням. Тому не диво, що всі верстви українського населення так дорожать нашою молодою кооперацією та стільки до неї прикладають надій і сподівань. На цій основі дозволю собі порушити тут одно актуальне питання, яке повинно зацікавити всіх свідомих громадян, що стоять близько нашого села.

Наш селянин здавна має таке щастя, що до нього примазується богато „приятелів", які чигають на його несвідомість та кишеню. Згадаймо тільки хмари аґентів, які робили маєтки відправляючи наших селян за море. Обдаровування несвідомих льосами та всякими безвартісними паперами нанесли нам теж чимаду матеріяльну шкоду. А доказів на те богато.

Тепер „у моді" молочарство. Своя організація „Масло-Союз" ледви розбудила орґанізацію кооперативного молочарства, а вже появилися нові хмари „приятелів" з молочарськими машинами. Нічого в тому не булоб страшного, колиб ці чужі а подекуди і свої аґенти причинювалися до скорішого розвитку молочарського промислу. На жаль так справа не мається, бо ці самі аґенти йдуть на моральну і матеріяльну заглаґу наших дотеперішних надбань. Хто зна, чи й не свідомо?

Твердження своє постараюся узасаднити доказами. Треба вам знати, що фабрики разом зі своїми аґентами їдуть на наше село тільки з дрібними молочарськими машинами, це є з предметом скорого і масового збуту, бо на великі машини не знайдуть вони так легко покупця — великої скількости відборців а їх кличем є зиск і нічого більше! І саме це поширювання дрібних молочарських машин серед наших селян є з матеріяльного й орґанізаційного боку дуже шкідливе.

1) Молочарські машини, а головне кружлівки до відтовщування молока малих розмірів, пристосовані до поодиноких господарств є щонайменше на половину дорощі від великих кружлівок, уживаних по наших кооперативах. Маємо тут на думці машини з такою самою виконністю. Для прикладу: добра кружлівка на 600 літрів виконности за годину коштує кругло 167 дол., мала кружлівка сеї самої марки на 60 літрів ви-

М. ЗОЩЕНКО.

Людське достоїнство.

Бувший воротар Єфим Щуркін два роки вешгався по всіх установах — шукав служби. І вкінці найшов по своїй спеціяльности.

Влаштував його на посаду рідний небіж Мішка Ґусев. Єфим Щуркін у свій час частував його ляпанцями і за вуха тягав, а тепер це шишка, не переплюнеш.

Дуже цікаво було Щуркіну розмовляти з Мішкою. Сидів Мішка в кабінеті і курив папіроски. А Щуркін стояв поруч і, намагаючись розмовляти вільно, шановливо кланявся.

Однак вільна розмова не наладжувалася. Мішка Ґусев поводився суворо й офіціяльно і для солідности не випускав навіть пера з рук.

— Щож, товаришу дядько, — говорив Мішка суворим голосом — йдіть і влаштовуйтесь. Посада це легка, неважка. А котрі люди думають, що та служба понижує людське достоїнство, то навпаки... Залежно від того, як поводитись...

— Я поводитись умію, — сумно сказав Щуркін. — Я пятнацять літ воротарем був...

— То не рація, — насупився Мішка. — Що було, забудьте. Ви, хоч і бувший воротар, повинні знати, що тепер не та механіка... І глядіть, товаришу дядьку, щоби на чай не брати. І шанобн щоб не розводити, як раніше. Звичайно, це не те, щоб по пиці людей бити, але достоїнства свого не понижуйте і будьте на свойому місці.

— Ти мене не вчи, — сказав Щуркін — я сам знаю своє достоїнство.

— А коли так, то починайте, товаришу дядьку, — приступайте до своїх обовязків.

Мішка вмочив перо в каламар, бажаючи тим зазначити, що авдієнція скінчена.

Щуркіну бажалось іще побалакати про дещо таким же суворим, офіціяльним тоном, однак він не осмілився і, кашельнувши, вийшов із кабінету, обережно ступаючи на пальцях.

А на другий день Єфим Щуркін приступив до своїх обовязків.

Він вичистив піском ручки при дверях, обтер мокрою шматиною зачовгані сходи і, понуро посміхаючись у вуси, присів на стільчик біля дверей.

— Гаразд, — думав Щуркін про свого небожа — молодий, а вчити мене задумав. Достоїнства, каже, свого не затрать. А я сам знаю своє достоїнство. Я, товаришу Мішка Ґусев, нікому не дозволю себе вчити. А котрі може думають, що двері їм навстіж відчинятиму — забудьте... Я своє достоїнство навмання знаю. Перестаньте тривожитися, товаришу Мішка...

Четвертої години Єфим Щуркін ждав нетерпеливо. В четвертій годині службовики кінчали працю.

— Досить вже, виходь, — бурмотів Щуркін. — Виходь, кінчай роботу. По пиці ми вас бити не будемо, але принижувати не дозволимо... І почав вичитувати.

Службовики спершу виходили одинцем.

— Виходь, виходь, — бурмотів Щуркін, підморгуючи, — жди, що двері відчиню, сподівайся фіги з маслом...

Службовики зі здивуванням гляділи на розвернену фігуру й обережно обходили витягнені щуркінські ноги. Один із службовиків, легко спотикнувшись, попросив вибачення і майнув у двері.

— Вибачаються, — радісно подумав Щуркін. — А не бійсь, раніше в пику би дав. Досить, минули ті часи.

Службовики виходили все густіше, мигали перед щуркінськими очима, грюкали важкими дверми.

— Мигай, мигай, — бурмотів Щуркін. — То ваше діло мигати... Спричиняй протяги. Перестуджуй чоловіка. Принижуй особистість...

Якийсь службовик, переступивши через ноги Єфима Щуркіна, вийшов на вулицю, не зачинивши за собою дверей.

— Двері! — заревів Щуркін, вибігаючи слідом за службовиком. — Двері зачиняй! Тут вам немає покоївок. Чорт собачий.

Службовик перелякано повернувся і, покірливо зачинивши двері, пішов далі, з тривогою оглядаючись назад.

— Так його, — весело сміявся Щуркін.

Маленька панночка-машиністка, вистроєна на малпу, підійшла до дверей і обережно порушила їх пальцем, намагаючись відчинити. Двері не піддавалися.

— Почекай, — сказав Щуркін, припираючи двері ногою. — Почекай тут. Набереться партія з десятьох, тоді пущу.

У дівчини від образи затремтів підбородок і Щуркін, лякаючись, що вона заплаче, нехотячи випустив її.

— Треба буде записку до дверей присобачити, — подумав Щуркін, — мовляв, так і так — виходити партіями.

Щуркін пішов у свою комірку і, взявши папір, почав виводити:

„Виходити партіями. По 10 персон". Воротар Єфим Щуркін.

Та записки вже Щуркіну не вдалося присобачити до дверей. Його покликано до Мішки Ґусева.

Мішка Ґусев довго Щуркіна не затримував. Він дав йому грошей і суворим, офіціяльним тоном приказав їхати на село.

Щуркіну хотілось побалакати на офіціяльні теми, та він знову не посмів і, вернувшись до себе, почав збирати свої річи, складуючи їх у мішок і спльовуючи з досади туди же.

(Переклад з руської мови)

...ности коштує 38.5 дол. Щоби викона... цю працю, яку виконує велика круж... мусить працювати 10 малих, а ці ...коштують 365 дол., це є поверх два рази ..., що велика кружлівка. Ця ріж... буде ще нагляднішa, коли зважи..., що при малих кружлівках не викори... ...ується їх повної виконности в поо... господарствах з причини недо... ...точі молока.

І це добру половину страти на ма... оплачує наш селянин фабрикан... капіталістові та його агентам. А вже ...рні є страти для нашого селянина, ...зважимо, що великі машини пра... бездоганно 20—30 р., а малі всего 1—2 роки, при чому при праці малими ...повстають страти на товщі, ...ідуть знов на тисячі золотих.

Розгляньмо ще конкретніще ці стра..., які понесе село, якщо не візьмемося ...ргійно і своєчасно протиділати ли...

Приймім на основі певних приблизних ..., що протягом одного року наші ...роби закуплять 20.000 дрібних кружлівок пересічно по 30 дол. за шту..., це є за суму 600.000 дол. Що ця цифра не є нереальною, то вистарчить ...уявити, що у нас є вже села, де ... 40—60 малих кружлівок. Зна... намовити людей до їх купна мож..., бо чейже ці сотні агентів, які ро... по наших селах та містах дар... не будуть? На підставі цего ра... наші селяни мали би видати про... року кругло 5 міліонів 400.000 зол. ... машини, які по 1 до 2 роках зложать ... до шопи як неужиток. На цему не ..., по зужиттю одних машин і зне... перших власників будуть плисти ... десятки тисяч тих машин до їх су..., щоб їх стрінула така сама доля, ... попередні та попередніх.

Отже фабриканти забрали би від на... бідного селянина кожного року ... 5 і пів міліона золотих, уділюю... з того агентам яких 30 проц., це є ...000 зол. Придивімся, що можна би ... суму зробити для нашого коопе... молочарства. За 5,500.000 зол. ... би вивінувати 55 великих паро... молочарень з виконністю 10.000 ... молока та з річною продукцією ... кг. масла, призначуючи на заснуван... кожної молочарні 100,000 зол. Є це ... 8 разів більша як наша коо... в біжучому році. В однім ... році за витрачені гроші переміни... наше кооперативне молочар... у поважний народний промисл.

... Започаткована акція торговлі дріб... машинами крім вище наведених ... страт одиниць та загалу ... теж організацію нашого коо... молочарства. Відома є річ, ... добрий продукт можна виробляти ... у великих молочарнях. Тепер такий стан, що около 30 проц. нашого масла експортуємо за границю. Щож тоді станеться, коли на наших ринках появляться великі маси поганого, без фахового знания виробленого масла, на яке не буде відборця? Все масло тоді зіпсувалосьби, і продати його можнаб тоді лише для промислових цілей за безцін. був би це знов викинений народній гріш а страти пішли би в міліони.

Не малої теж ваги є ця обставина, що при такім стані молочарства широкі шари незаможного селянства не брали би у цім участи, або булиб тільки предметом визиску богатіщих власників кружлівок, підчас коли з кооперативного молочарства можуть користати і найбідніші.

Таку львину прислугу зробили би найоці всі нові добродії, які тепер масами находять на наше село.

Зваживши це все сподіємося, що наше свідоме громадянство, а зокрема сільська інтелігенція та священство ужиють усіх заходів, щоби охоронити нашого селянина перед черговим наступом на його майно.

Інж. Андрій Палій.

Товаровий голод на Україні.

В числі 282 „Пролєтарської Правди" опубліковані деякі дані про забезпечення України промисловими товарами в 1927-28 році на підставі всесоюзного пляну. Ці цифри є дуже характеристичні й дуже яскраво показують, як Московщина не тільки визискує на свою користь Україну, а попросту рабує її природні богатства.

Наведемо спочатку цифри самого пляну, при чому не забуваймо, що нема в умовах більшовицької господарки жадної гарантії, що ці цифри дійсно відповідатимуть дійсности. Сільсько-господарських машин має бути відпущено на 42,000.000 карб., так що попит на них має бути зовсім забезпечений, а зріст має виносити 14 прц. Металевих та будівельних матеріялів буде розподілено на 90 і пів міліонів, так що попит буде задоволено на 85 прц., а зріст виноситиме 11 прц. Вавовняної мануфактури буде розподілено на 172 міл. карб. Попит буде задоволено на 79 прц., цебто на 13 прц. більше. Шкір-краму буде розподілено на 95 прц., цебто більше на 7 прц. Бакалійного краму буде розподілено на 244 і пів міл. карб. і попит буде задоволено цілком. Харчових продуктів буде розподілено на 167 міл. карб., так що попит буде задоволено на 67 прц. Всього промислового краму протягом 1927-28 року має бути розподілено на 801 міл. 330 тисяч карб.

Харківський кореспондент „Пролєтарської Правди" дає від себе таку аналізу наведених вище цифр:

„Загальний плян товаропостачання збільшено. На Україну буде завезено з СРСР ріжного промислового краму на 8 і пів відсотків більше, ніж торік. Зріст товарової продукції української промисловости, порівнюючи з минулим роком, не на богато відріжниться. Проти минулого року ми відчуватимемо брак такого краму: бавовняної та паперової мануфактури, чорного металю, простого шкла, риби та олії. Крім недостатньої кількости промкраму, на постачання українського ринку відбивається негативно й те, що споживачі дають дуже великі вимоги щодо асортименту та якости краму. І ми спостерігаємо такі випадки, що при достатній кількости того чи іншого краму нам не пощастить задоволити всіх потреб тому, що ми не матимемо відповідного асортименту".

Це значить, простіще кажучи, що з Московщини привозять на Україну або такий промисловий крам, який їй зовсім непотрібний і тому не знаходить покупців („брак відповідного асортименту", як делікатно висловлюється харківський кореспондент „Пролєтарської Правди"), або якість цього краму така погана, що його на Україні ніхто не хоче купувати

Михайло Островерха.

Міляно.

Нариси з профілю.

II.

По всіх вулицях міста стоять про... квітів. У рухливому темпі ре... життя, мов відпочинок, як ... свіжої, пахучої тіни під ... сонцем Італії — несеться ... жіноче: „Che bei fiori!"

В цій машині люди — мов коліс..., що кожне має свою визначе... діяльність, осібну від другого, ... одно без другого не може про... своєї здатности. Навіть отсе ..., певне, мов поворот коліс... ...евої форми — ...Cárte-postále-...che...,"чи різкі виклики наго... щоденників (яких тут вихо... шість) — без цього поспіх ву..., її палкий гін, були би змен...

В той-же час праці й невтомимо... руху можна стрінути гурт людей, ... зібрались на місці якоїсь вулич... пригоди — хтось вилетів із ав..., комусь зіпсувся мотонаколесник, ... опинився під автом... Горяча ... на тему випадку. По годині ... біля того самого місця ... стоїть знову гурт. Чи скоїлося ... що нового? Що за фатальне ...! Ні, це розмова про той самий ... вже бачили. Палка уява італійця не може так скоро втихомиритись. Він і при обіді, а й при вечері буде ще про це-ж розказувати. Завтра — забуде. Завтра — новий день, нове щастя чи нещастя щоденного життя міщуха.

Великі авта з туристами на шляху Льондон-Париж-Люгано проїзжають містом що 10—15 хвилин. Оглядають славні памятки льомбардської давнини.

Гудок — дванацята година! Рух збільшається, гомін шумить вулицями. Та по пів годині місто просто порожніє. Colazione! Італієць привик їсти точно. Порожніми вулицями, по яких деснеде проходить спізнений прохожий, гонять вільні, порожні трамваї з чорними сілюетами машиніста і кондуктора.

На деяких вулицях, де йде направа чи асфальтування вулиці, сидять робітники, полуднуючи. Між колінами на землі розісланий папір, а на ньому хліб, сир, пахучі, свіжо-зелені фіґи, сливи, інші овочі й вино.

Перед чотирнацятою годиною рух оживає. Та найпрудкіше темпо міста, з короткою перервою на pranzo, починається біля години шіснацятої. Це правдиве облича Міляно з його світом жіночим, промисловим та артистичним.

У цих годинах цвітуть вулиці яскравими одягами жінок. Чорні, несупокійні очі, яскравість одягів, поривчі рухи цих, на око ніжних істот, мов поринають у сміливому промінні сонця. Між одягами по останній моді є й чудові стилеві українські з легкими лініями наших вишивок. Спитати, яка це мода, найпевніше відповідають, що французька. Всі одяги жінок із довгими, інколи й по пальці, рукавами, щоб могли супокійно зайти в церкву помолитись Богу. В деяких на гарному личку видніє „перчик", малесенький, а на ньому довгі волоски, що дуже вже не до лиця. Що це? Чи конечно мусить вона носити ці волоски? — питаю. „Еге́ж!" — відповідає знайомий. „Цеж porta fortuna!" Звичайно, хтож нищив би джерело, яке приносить людині фортуну, якої кожний із нас прагне?!

При кінці великої ґалерії Вікторія Емануїла II., від piazza della Scala сидить вечером на свому дзиглику старий, здоровенний продавець газет. На носі в нього шишка, менша, як у Гоголя в алжирського бея. Він гремить своїм перепитим басом майже на всю ґалерію. В суботу його виклики широко змістовні: „Ambrosiana della notte — i numeri dell lotto!" Це „tto" він кінчить порожнім контрабасом, що гучить, мов удар у бубон джез-бенду. Льотерія має тут своїх вірних, запалених грачів.

Переходячи біля кабарету „Аполльо", між точками продукцій і їх фотографій, можна побачити пародію на нашого селянина. Стецько Квітки в порівнанні з цим типом на знимці — то зовсім не є такий дурник, як ми собі уявляємо. А його тесть Прокіп — то за все життя не мав такої спитої пики. Звідкіля, властиво, італієць може нас пізнати? Правда, він часто читає про сучасну Україну, про її політ. життя, у своїх щоденниках. А мешканця України, нашу силу та здоровля, пізнає... в кабареті. Це, думаю, мусить бути найкраща точка програми. Вірю! Недалекий час, коли пізнаватимуть нас правдивих і побачать, що наш селянин стоїть далеко вище від селянина деяких народів Европи!

В ґалерії Вікторія Емануїла це — так сказатиб — біржа артистів, яка переповнена ними, їхніми імпресаріями, маестрами, музиками та клякерами. Тут рішається доля, каріера неодного молодого, початкуючого співака.

Вечером у тій безладній метушні, в цій ґалерії живих, зібраних жужмом людських масок — клопоту, сміху, глупоти, розпачі, епікурейстичного задоволення, бездушности, жалоби, смутку, глибокої задуми, енергії — бачите ріжнородність життя, де все таки: творчість бере верх над байдужістю.

Так проходить будівниче життя сучасного европейського міста.

Над містом увесь день кружляють аероплани.

Все те спішить до Великого Завтра. Спішить і кожний знає, що те Нове для його Краю родитиметься в крові.

(„споживачі дають дуже великі вимоги щодо якости краму").

З наведених цифр пляну ми доперва бачимо, як зле стояла справа з забезпеченням України промисловими виробами в біжучому 1926127 р. А саме, попит на сільсько-господарські машини не був вдоволений на 14 прц., попит на металеві й будівельні матеріяли не задоволений на 26 прц., попит на бавовняну мануфактуру не був задоволений на 31 прц. Кожний легко може уявити собі, що значать в конкретному, буденному житті мешканців України такі недобори.

„Пролетарська Правда" вбачає причину такого катастрофального браку промислових виробів на Україні в „гострому розходженню між нормами завозу промислового краму та питомою вагою України в загально-союзному господарстві". І справді, Україна в хлібозаготівлі цілого Союзу займає 30 прц., що до кількости населення має 20 прц., щодо споживчих засобів дає 28 прц., а довіз на Україну промислового краму складає по текстильній групі товарів лише 15 прц., по чорному металеві 20 прц. і т. д. Як бачимо, „дуже гостре" розходження між тим, що від України беруть і що їй дають, дійсно є. І ми знаємо, що так буде доти, доки про багатства України будуть рішати й розпоряджати ними не на Україні, а в Москві. Але звичайно ми й не претендуємо на те, щоби тамошня „Пролетарська Правда" насмілилася поставити питання про справжні причини товарового голоду на Україні.

Цей голод змусив покірний харківський уряд вирядити одного зі своїх членів, наркомторга Чернова на чергове паломництво до Москви в справі переговорів з відповідними органами про збільшення постачання Україні промислових товарів. Наркомторгові вдалося добитися того, що Україні обіцяно додатково відпустити 245 вагонів мануфактури з резервового фонду. З цієї кількости 175 вагонів має піти до хлібозаготовчих районів, а решта до робітничих районів. Так само обіцяно збільшити довіз на Україну чорних металів, взуття та інших шкіряних товарів. Наркомторг СРСР дав розпорядження збільшити довіз цукру на Україну на вересень на 100 вагонів. Крім того надано Наркомторгові України право обслідувати всі цукроварні України, щоби виявити запаси цукру на заводах і тим способом забезпечити потреби України до нового виробництва.

„Комуніст" з 4. вересня ц. р. писав, що наркомторг України добився того, щоби збільшено питому вагу України в розподілі союзних товарових фондів. Одначе відповідні цифри всесоюзного державного пляну, які ми навели вище за „Пролетарською Правдою" показують, що в цілому справа зовсім не посунулася наперед. Як у минулому році, так і в будучому 1927-28 на Україні знову буде великий товаровий голод.

Виборчі вислідн.

СЯНІЧЧИНА.

Сянік-місто. На 48 радних 20 поляків, 27 жидів, 1 москвофіл. **Дубрівна Руська.** На 16 радних 1 поляк, 15 українців. З українців 10 членів УНДО, 3 безпартійних, 2 москвофілів. **Дудинці.** На 16 радних 17 українців, 1 поляк. З українців 3 УНДО, 2 сельроб, 12 безпартійних. **Долина.** На 12 радних всі українці: 6 безпартійних, 3 сельроби, 3 москвофіли. **Костарівці.** На 16 радних 15 українців, 1 поляк. З українців 6 УНДО, 4 безпартійних, 2 сельроби, 3 москвофіли. Внесено протест. **Пакошівка.** На 16 радних 15 українців, 1 поляк. З українців 6 УНДО, 6 безпартійних, 3 сельроби. **Вільхівці.** На 16 радних 12 українців, 4 поляків. З українців 6 безпартійних, 4 москвофіли, 1 УНДО, 1 сельроб. Внесено протест. **Семушова.** На 16 радних 15 українців, 1 поляк. З українців 4 УНДО, 6 безпартійних, 5 сельробів. Внесено протест. **Заболотці.** На 12 радних 7 безпартійних, 2 сельробів, 2 москвофілів, 1 УНДО. **Чертеж.** На 16 радних всі українці: 9 безпартійних, 2 сельробів, 2 москвофілів, 2 УНДО, 1 УНС. Внесено протест. **Прусік.** На 16 радних 10 українців, 6 поляків. З українців 5 безпартійних, 2 сельробів, 2 москвофілів, 1 УНДО. **Новосільці.** На 16 радних 10 поляків, 6 українців. З українців 3 безпартійних, 2 УНДО, 1 сельроб. **Загутинь.** На 16 радних всі українці: 12 безпартійних, 4 УНДО, 2 сельробів. Внесено протест. **Ракова.** На 16 радних всі українці: 10 безпартійних, 4 москвофілів, 2 сельробів. **Терепча.** На 16 радних всі українці й 1 поляк віриліст. З українців 10 безпартійних, 2 УНДО, 2 сельроби, 1 москвофіл, 1 УНС. **Сторожі Великі.** На 16 радних всі українці: 10 безпартійних, 3 сельроби, 2 УНДО, 1 москвофіл. **Сторожі Малі.** На 12 радних всі українці: 10 безпартійних, 2 сельроби. **Сянічок.** На 16 радних всі українці: 13 безпартійних, 1 УНДО, 1 сельроб, 1 москвофіл. **Залуж.** На 24 радних 13 поляків, 11 українців. З українців 10 безпартійних, 1 УНДО. **Військо.** На 16 радних 13 українців, 3 поляків. З українців 11 безпартійних, 2 УНДО. **Согорів.** На 16 радних всі українці й 1 поляк віриліст. З українців 10 безпартійних, 5 сельробів, 1 УНДО

МАРШ. ПІЛСУДСЬКИЙ УСТУПИТЬ З ПРЕЗИДІЇ КАБІНЕТУ.

Варшава, 11. листопада 1927.

З кол правиці подають, що в найближчім часі слід сподіватися зміи у кабінеті марш. Пілсудського в звязи з надходячими виборами. На той час становище премієра обійме теперішній мін. публичних робіт Морачевський.

УРЯДОВЦІ НЕ СМІЮТЬ ВІДНАЙМАТИ МЕШКАНЬ.

Варшава, 11. листопада 1927.

Мін-ство сусп. робіт видало розпорядок у справі віднаймлювання мешкань, які займають держ. функціонарі. Розпорядок забороняє віднаймати в цілости або в части особам третім мешкання, приділені держ. функціонарам і військовим особам у держ. будинках, або держ. скарбом винаймлених згл. адміністрованих. Виїмку можуть творити державні функціонарі згл. військові особи, яким такі мешкання можна віднаймати вчасти за згодою властей. Заборона віднаймлювання мешкань торкається теж службових мешкань, приділених держ. функціонарям і військ. особам. Таких мешкань не вільно віднаймати навіть держ. функціонарям згл. військовим особам.

ТРАМВАЙ І СВІТЛО НЕ ПОДОРОЖІЮТЬ.

Львів, 12. листопада 1927.

З кол близьких до урядового комісаря подають, що не буде підвишки цін трамваєвих білетів на 25 прц. і електричної струї на 10 прц., як це передше пляновано.

КОНФЕРЕНЦІЯ ШЕФА ПОЛІТ. ДЕПАРТАМЕНТУ.

Львів, 12. листопада 1937.

Шеф політичного департаменту міністерства внутрішніх справ Світальський був у Львові один день у політичних справах і конферував довший час з воєводою Борковським. Вчора шеф політ. деп. Світальський вернув до Варшави.

СЛІДСТВО В СПРАВІ ҐЕН. ЗАҐУРСЬКОГО ЗДЕРЖАНО.

„АВС" подає, що слідство в справі ґен. Заґурського здержано. Такі інформації одержав згаданий часопис від шефа військового суду у Варшаві Армінського.

ЗНЕВАГА ПРЕЗ. СМЕТОНИ.

Вильно, 11. листопада 1927.

„Кур. Віл." подає, що шеф литовського ген. штабу ґен. Ладиґа подався до димісії. Ґен. Ладиґа, як предсідник зборів, зневажив словно на зборах президента Сметону. Ладиґа зближений є до хр. демократії і певно зачне політ. кампанію проти теперішнього уряду.

„Кур. Віл." подає з Ковна, що до готелю „Тільзіт" коло півночі прийшов гурток лит. офіцерів і рев. стрілами знищив портрет през. Сметони.. Візвані на місце події командант міста і командант поліції явились дві години після інциденту. Устійнено, що офіцери, які брали участь у тій події є відкомандировані до Команди в Ковні.

ПРОЦЕС МАНУІЛЕСКУ.

Букарешт, 11. листопада 1927.

В процесі Мануілеску оборона візвала на свідка кн. Карла, якого називне відчитано на лісті свідків, як „пан Карло Гогенцолерн". В другому дні розправи оборона піднесла закид некомпетентности воєнного суду з огляду на предмет справи. Трибунал признав себе компетентним розглядати справу. Опісля оборона закинула, що суд є невластивий з точки територіяльного погляду.

ЗЕМЛЕТРУС В АВСТРІЇ І ІТАЛІЇ.

Відень, 11. листопада 1927.

З Ґрацу повідомляють, що 10. ц. м. рано у Мірццушлаґу чути було сильні стрясення землі. Землетрус відчуто теж у Кніґлалсі. Землетрус не заподіяв шкід.

Рим, 11. листопада 1927.

В околиці Парми відчуто кілька підземних стрясень. Шкід не було.

СРСР. НЕ ДІСТАНЕ КРЕДИТІВ У ЗЛ. ДЕРЖАВАХ.

Берлін, 11. листопада 1927.

„Фос. Цтґ" подає з Ню-Йорку, що більшовицький уряд звертався кілька разів до американських кол із предложенням сконсолідувати давні російські довги і признати для СРСР. нові кредити. Президент „Нейшенел Сіти Комп." у Ню Йорку підчас побуту в Парижі конферував із агентами більшовицького уряду. СРСР. предложив був за його посередництвом управильнити давні довги, пускаючи 3 і пів проц. бони на 100 мід. дол., сплачувані на протязі 60 літ, під умовиною, що транзакція не потягне за собою признання нових більших кредитів для СРСР. Переговори, які ведено з президентом „Нейшенел Сіти Комп." в Парижі не довели до ніяких успіхів, бо він не хотів зголитися видати якунебудь постанову або зобовязання без згоди держ. департаменту.

СВІТОВА МИР. КОНФЕРЕНЦІЯ В ПРАЗІ.

Льондон, 11. листопада 1927.

Із Ст. Люіс подають, що конгрес скликаний американським товариством пацифістів, постановив у серпні 1928. відбути світову мирову конференцію в Празі.

Біржа.

Гроші.

Долар 8·87·00—8·88·00, канадійський долар 8·85·00—8·86·00, корони чеські 0·26·00—0·26·50, австрійський шілінг 1·25·00—1·26·00, рум. лея 0·05·25—0·05·75, французький франк 0·34·5 —0·35·00, швайцарський франк 1·71·00—1·71·50, англійський фунт 43·20—43·50, німецька марка 2·11·50, данціґський ґульден 2·17·82, червінець 30·20—31·10.

Золото: 20 кор. 36·30—36·50, 20 франків 34·10—34·30, 20 марок нім. 42·50—42·80, 10 рублів рос. 46·50—47·00.

Срібло: кор. австр 0·66·00—0·66·50, 5 кор. австр. 3·46—3·52, фльорен австр. 1·73—1·76, рублі рос. 2·85—2·95, копійки за рубель 1·43—1·47.

Збіжжя.

Пшениця двірська 45·50—46·50, пшениця селянська 42·75—41·75 жито 36—37·25, ячмінь бровар. 38·00—40·00, ячмінь на мливо 33·50—35·50, ячмінь пастівний 31·00—32·00, овес 33·75—35·50, кукурудза румунська 31·50—32·00, бараболі рафовані 6·50 7·25, фасоля біла 45—55, фасоля колірова 53·50—55·50, горох піввікторія 72—82, горох полевий 40—56, бобик 35·50—36·50, сіно 7·50—8·50, солома 4·25—4·75, гречка 34·25—35·50, льон 60·00—63·00, ріпак озимий 61·50—62·50, мука пшенична 40-прц. 81·00—82·00, мука пшенична 50-прц. 76·00—76·50, мука житня 65-прц. 59·00 грисік кукурудз. 52—53, мука кукур. 34·75—35·75, отруби житні 23·75 24·25, отруби пшеничні 23·50—24·00, крупи гречані 73·00—74·50, пшоно 71·25—75·25, крупи ячмінні 62—66, конюшина червона 265—295, мак синій 115—135, мак сивий 85—105, мішки ютові, нов. 1·70, мішки уживані 1·50—1·60.

НОВИНКИ.

— **Фальшиві 5-золотівки** вже гуляють по світі. Мають дату 25. жовтня 1925, виконані не дуже вдатно, на іншім папері як правдиві, і на задній сторінці мають інші кольори фарб. У карній клявзулі слова „подрабяне і веспулдзялане" мають більші букви як слова „єст цєпнєм вєнзєнем". Крім цього слово „подрабяне" букви „ра" збігаються.

— **Жіночі самогубства.** Вдова по урядовці 53-літня Марія Задонська повісилась у нервовім розстрою; Марія Підгірська випила у самовбивчім намірі йодини в повітов. суді секції III. — Одночасно вичитуємо вістку в чужинній пресі, що в Пресбурґу кинулась у Дунай секретарка місцевого словацького театру.

— **Англійці хотять помагати.** Англ. будівельний трест пропонує варшавському магістратові за 2 роки вибудувати за 10 міл. дол. 20.000 кімнат для 40.000 осіб. Ех, якби так найшлись охотники на будівлю 5.000 кімнат для Львова!

— **Катастрофи.** У півд. зах. Німеччині істнує загроза повені наслідком кількаденних злив: вийшли з берегів Рейн, Майн, Мозелі та Некар. — Між франц. містами Нім і Арлес автобус упав з 25 особами у прірву на 5 м.; 22 ранених. — В околиці Льондону, у палаті, де живе донька англійського короля, вибухла пожежа, що знищила бібліотеку та цінну історичну збірку.

III.

Неділя. До полудня ще торг. По полудні — робітники, міщани, а й трудова інтелігенція, всі прибувають гуртами, з родиною, до Giardino publico. Тут що-неділі і свята грає фашистівська орхестра. Грубий капельмайстер кидається на всі боки й лади, чим став дуже популярним. Грають арії з опер, переважно Дж. Пуччінього, народні canzone гимни зединеної Італії. По кожній продукції гремлять оплески слухачів, які товпою облягають естраду. Концерт кінчиться завсіди фашистівським гимном „Giovinezza". Товпа співає за орхестрою. Голови відкриті, права рука піднята. В товпі помічаються інколи капелюхи на голові — деінде. По скінченні стрічки гимну, як тільки густою галайстрою зриваються оплески, смільчаки щезають: голови відкриті всі.

В іншій частині Giardino, біля водограю, зібрана друга громада, переважно жінки. Їх діти битою лавою облягають водозбірник, у якому плаває без ліку кораблів-іграшок.

Не всі робітники йдуть на цей безкоштовний, популярний концерт. Ті, що живуть на периферіях міста, збираються також в малих траторіях, де пють вино, грають у „bocce" і т. д.

Артисти, промисловці та інший богатий нарід масово засідають столики біля каварень, яких тут є дуже багато. Це причина клімату, де в спеки літа чи й осені є в цих каварнях богатий вибір усякого роду охолоджуючих напитків. Між іншим, із усіх европейських держав найбільше Італія зуживає кави. Італієць пє шість-вісім разів денно цей найкращий для нього напиток.

Від вчасного літа на всіх площах, вулицях — тільки не в осередку міста — стоять провізоричні, зелено вимальовані рундуки, в яких продають кавуни. Свіжі, холоджені ледом. Продають цілі й кусками.

Пізним вечером, поза північ, як каварні й кабарети заповнені сильними — в гроші, на передмістях лунають співи сумні, бадьорі, ніколи — розвуздані. Біля траторій, при шляху, в городцях, при камяних столах, на яких пишаються фляшки вина, а менше пива, сидять робітники. Чомусь мало говорять, більше співають. А ще як на небі походжає запанілий місяць, італієць, розніжнений вином і росистим проміннням місяця, співаючи арію з якої знаної опери чи пісню, вкладає в неї усю свою чулу душу. В своїх рухах, які він бачить у богатьох співаків на сценах, а які він дуже вміло наслідує, в рухах горячих, але ніжних, він тужить за минулим і з тугою жде майбутнього.

— Рекорди. В Араді (Мадярщина) відбулися оригінальні мячеві змагання між двома дружинами глухонімих: були це перші такі змагання, підчас яких публика не висловлювала свого обурення ... вигуками. — У Варшаві ... недавно, що якийсь Шльойма ... замкнув 7 літ свого сина в ко... Коли його добули звідти і перевезли до шпиталя, він помер після 30-денного лікування. Цей рекорд вязниці ... хаті перевищив польський господар Безпорчик з Кезмарку, що держав свого 16-літнього сина у хліві... 12 ... Син утратив там мову і збожеволів. ... дістав за це лише... 4 місяці вязниці!

— Оригінальний протест. Ортодоксійна жидівська громада у Варшаві запротестувала проти підмог для жидівського театру, який, на їх думку, складається з безбожників. Безбожниками є ... тому, що грають занадто веселі пєси.

— Боксер, що пише. Боксер не є символом освіченої людини. А вже ... не дуже погоджується з образом ... який держить перо. Тимчасом Америка подає до нашого відома, що її ... боксерська слава Танней, переміг Демпсея, найсильніший з усіх ... у пястуні та пишучих пальцях. ... літературу залюбки і пише ... статті із справжнім літературним хистом. Цим він перевищив інтелігенцію бувшого переможця Демпсея, парижанина Карпентіє, що став артистом „варієте“.

— Украдений кістяк безсмертного. Російський учений Бехтьоров, що пропонує утворити музей мізків великих людей, замість ховати їх тлінний прах, ... гордо всміхатись при нагоді ... паризької сензації. Виявилось, ... домовина, в якій спочивають у Пантеоні кости Вольтера — має череп зовсім іншої людини, а не череп великого ... Комісія складена з антропологів, істориків літератури і інших ... рішила, що на черепі є домовині Вольтера нема ні сліду операції т. зв. трепанації, зробленої 3 роки після його смерти. Одночасно вчені перевірювали кости та череп іншої домовини, ... у льохах старого замку Се..., де ствердили, що вони є правдивими останками великого письменника. ... хтось, колись підміняв кістяк Вольтера і підкинув у його домовину в Пантеоні кістяк зовсім іншої людини. Домовина Вольтера лежить тепер порожна в Пантеоні і вчені не знають, чи мають ... перенести туди нові кости та новий череп і подати це до прилюдного відома.

— Повчаюча статистика. У Відні відкрили дуже цікаву виставку: зросту ... населення у звязку з ріжними явищами, від яких цей зріст залежить. Є це огляд у доступних, цікавих таблицях стану расової гигієни та ... і питань звязаних із ними. Метою виставки боротьба із новомодною системою одної дитини в сучасних подружжях. Із цієї виставки довідуємось, що в інтересі людства кожне подружжя повинно старатись мати бодай 3 дітей; ... для самих родичів, третє на приходи випадки смертности, безплідности, ... целібат дальшого покоління. ... расовий ідеал діточої „трійці“ осягнений покищо тільки в СРСР та Японії, ... інші народи є позаду постепенного ... народин. У СРСР. на 1000 осіб ... проц. доживає віку, у Відні тільки ... проц. Коли інші народи не підуть за прикладом СРСР та Японії то за 100 ... ці дві держави матимуть у світі ... більшість. Так каже непереможна цариця: статистика, що має останнє слово.

— Літературний куток. У Держав. ... в Харкові вийшло довше оповідання С. Божка „Чабанський вік“, названа ... У повісти змальований екопомічний переворот 60-их рр. на Україні, ... індустралізація почала вбивати ... чабанський побут. З інших новин ... видати збірку поезій Д. Загула „Мотиви“ і його переклад Шілерових ..., поезії Мик. Терещенка „Ме... межі“, оповідання М. Галич „Друзі“, оповідання „В тумані минулого ... з життя півд. степів з 6. в. по Хр.; ... „Далекий край“ Наталії Забіли, ... „На бундірах“ Ів. Павленка, ... Ф. Яцінського „Холмщина“. — ... цікаву статистику находимо в ... журналу „Життя й Революція“: ... 1926 до 1926 р. видало свої твори ... 540 українських письменників! ... число, яким не може почванитись ... європейська література! Якжеж ... такий буцім-то пребуйний ... нашої літератури? Дуже просто: ... кожний, що написав якийсь віршик ... оповіданнячко попав у бібліографічний ... авторів. А кожний автор називається „письменником“. Коли би список ... бібліографії рівнявся картині літератури, то такі народи як Німеччина та Англія мали би щорічно більше письменників як у нас є читачів!

— Покарані звеличники Ліндберга. 32-літній парижанин Гастон Пенжале заграв чудово на струні тих наївних своїх земляків, що зійшли з глузду на пункті слави Лінберга. Купив він кількасот метрів старого полотна, з якого роблять літаки і признався нишком сусідам, що має кілька метрів дорогоцінної памятки, яку власноручно видер із літака Ліндберга, коли цей приїхав у славний день до Парижа на летунський майдан. Вістка про дорогоцінности Пенжале перейшла хутко з уст до уст. Кожному тихцем продавав він із сльозами в очах клаптик свого „історичного спомину“, єдиного, який йому лишився. За який тиждень продав він „із літака Ліндберга“ більше полотна, ніж цей літак мав. На жаль, люди не вміють держати язика за зубами і почали перед собою хвалитись дорогоцінним здобутком. Пенжале подали в суд, де напевне самі судді будуть щиро сміятись.

— Коментарі до химерної погоди. Відомий німецький природник Вільгельм Бельше мав цими днями виклад у Берліні на дуже актуальну тему: стихійних катастроф. На його думку зріст борвіїв, повіней, землетрусів і вульканічних вибухів має звязок із ґеольоґічною крізою нашої землі. Іструє погляд, що ці явища, це вступи нової ледяної доби, яка загрожує людству. Бельше не лякається приходу такої доби. Навіть якби вона прийшла, то вона зайняла би тільки деякі частини землі, а на більших просторах панувало би тепле підсоння. Якщо вибухи вульканів і землетруси віщували би нову ґеольоґічну добу, тоді не є виключене, що між Америкою і Східною Азією повстане новий ланцюг гір. Дно Тихого Океану починає від потрясень прибирати нову форму. Щодо клімату, то Бельше вірить у поворот клімату наближеного до того, що панував на землі перед ділювіяльною ледяною добою. Тоді землю окутувало вогке тепло і скрізь панувала багата рослинність; у Франції та Німеччині росли пальми, а на Сибірі і на наших землях гуляли мамути, маючи доволі всякої поживи. Одним словом: ґеольоґічна кріза може принести нам тільки тепліший клімат і лякатись її нема причини. Уявляємо собі, що такі висновки Бельшого слухачі приняли рясними оплесками.

— Світова всячина. З Каїро повідомляють, що недалеко Саккара зробили нові розкопки, які хто зна, чи не перевищать знахідки в гробі Тутанкгамена. — Збройний стан Франції у порівнанні з передвоєнною добою зменшився на 45 проц. чисельно в армії і на 50 проц. у фльоті. — У Португалії відкрили сильно розгалужену сіть пропаганди серед учительства, що підготовляло державний переворот.— Альбанський прем'єр Фан Нолі приїхав до Москви. — У Румунії завели превенційну цензуру для всієї преси у звязку з аферою Карла.— Фінансова швайцарська група вкладає капітал в уліпшення Закопаного як літниська. — У Голяндії відкрили великі поклади вугілля, яке вистачить для держ. потреб. — 13-го і 14-го ц. м. збирається у Варшаві протиалькогольний конгрес. — Ґенерал Нобіле вибирається до півн. бігуна, щоби прослідити умовини життя на просторі півтретя міл. квадр. миль. — Болгарський король Борис вернувся з мандрівки по Европі; їздив інкоґніто як граф Рільо (?!). — У берлінськім університеті утворять спеціяльну професуру журналістики, яку досі викладав лектор. — Відкриті фальшівники мадярських банкнотів у Парижі мали близькі звязки із визначними франц. діячами; в справу замішаний один бувший приятель президента Думерґа. — У Відні арештували лікаря Йозефовича, що довгий час ошукував ратункове товариство фальшивими інформаціями.

— З кіна. У кіні „Палас“ архитвір Фокса „У сьомім небі“ („Коли годинник виб'є 12-у“). В „Аполльо“ і „Лев“ „Грач у шахи“ (Вязень цариці Катерини ІІ-ої). При супроводі хору 10 осіб.

— Сьогодні цілий український Львів буде на Раугі С. У. К-а у великій салі „Нар. Дому“ при вул. Рутовського 22. Учасників жде богато приємних несподіванок. Хто — через недогляд — не отримав запрошення — хай всетаки йде сьогодні о 9-ій год. веч. до „Нар. Дому“, а запрошення дістане при касі.

— Кушнірська робітня Петра Карпяка є при вул. Курковій ч. 11 в, І. пов. на ліво.

Всі українські діти до української школи! Хто минає свою рідну школу і посилає дитину до чужої школи, — той ворог своєї дитини і української нації!

Дописи.

ГРИМАЛІВЩИНА. (Повиборче колосся). Вибрана компромісово громадська рада в **Грималові**, хоч відкинено протест, внесений д-ром Кофлером і тов., ще не уконституувалася тому, що жиди з поляками вже дальше компромісу додержати не хотять, бо не лише що не хотять згодитися, аби на місце померлого нашого одного радного ввійшов наш заступник, але також не хочуть допустити, щоби хтонебудь з наших увійшов до громадської зверхности і тому дальше урядує наказаний комісар. — Вибори, повторені в **Куті к. Товстого** наслідком протесту латинників, випали зовсім в нашу некористь, бо переведено їх з такими великими надужиттями, що навіть прокуратура повинна би переведенням тих виборів занятися. Дотеперішній наказаний війт Юзеф Якубуф переводив ті поновні вибори на основі нової, ним спрепарованої вже лісти (а не лісти попередньої), на яку вписав лише своїх людей, а наших вписати забув, і то навіть без реклямаційного поступовання, тих, що в попередніх виборах голосували, відтак голосування за повновластями, підробленими латинниками, було дозволене, а нашим навіть на оригінальні повновласти не дозволено. Внесено протест з нашого боку, але чи буде корисно полагоджений, можна сумніватися, всі попередньо внесені протести з нашої сторони, і то найбільше узасаднені, відкинено, а протести поляків знова всюди узглядено, хоч до того не було найменших причин. — При нових виборах в **Лежанівці** вибрано до ради 2 поляків з числа 8-х там замешкалих, бо деякі наші радні казали так зробити, щоб оминути поновного протесту, яким та трійця виборців грозила цілому українському населенню. Для святого спокою наші аж надто далеко уступили, хоч не було до того ніяких фактичних причин. — У **Вікні** протест поляків і хрупів відкинено вправді, але вибрана громадська зверхність не може переняти урядування, бо не подобалася особисто старостову. — В **Луці Малій і Дубківцях** поновні вибори ще не відбулися, бо наші противники ще як слід не приготовилися. **Г.**

ЗБАРАЖЧИНА. (Жертвенність повіту на „Рідну Школу“ в жовтні 1927 р.). Повітовий Кружок Рідної Школи в Збаражі зібрав у жовтні н. р. з цілого повіту квоту 103.62 зол. Неодин з нас цікавиться жертвенністю після суспільних кляс (верств), або фахів (звань). Ось як воно виглядає (в золотих): 1) 10 учителів з 10 місцевостей 22.60, 2) 7 урядовців на народніх посадах (1 місцевість) 21.70, 3) 4 купців (1 місцевість) 9.50, 4) 3 священики в 3 місцевостей 8, 5) 2 адвокати з 1 місц. 18.50, 6) 2 емерити з 1 місц. 1.80, 7) 2 властителі реальностей (1 місц.) 6, 8) 2 господарі (2 місцевости) 2.50, 9) 1 лікар 3, 10) 1 студент університету 2, 11) Зиск з буфету на забаві (інтел. і міщани) 12.32, 12) Збірка до пушки 0.70.— Разом 103.62 зол. Вплинуло з отсих 18 місцевостей: Збараж, Базаринці, Розношинці, Синячва, Синячівка, Лубянки Нижні, Гущанки, Лозівка, Ласичинці, Клебанівка, Медин, Чернихівці і Новики. А деж решта сіл і осіб? В повіті є 60 сіл! — а тільки 34 особи зложило 90.60 зол. А деж тисячі осіб?! Десятки тисяч не зложили нічого. А деж селяни й робітники? Де всі інші учителі? Священики? Дайте тільки по 10 сотиків, але: 1) всі, 2) кожного місяця, 3) кожний нехай сам принесе, бо післанець коштує!

Ратункова акція.

ЖЕРТВАМ ПОВЕНІ.

На вклад. книж. ч. 8165 Центро-Банку зложили дальше в долярах:

Парохіяни гр. кат. церкви в Сидней Нова Шкотія (через о. Н. Шумського) 60, Микола Давискиба, Бостон, Масс (збірка) 70, Пилип Димiян (Злучн. Держави через лінію *American Express Comp.*) 800, Іван Лихий, Відзор, Онтаріо (збірка) 45, А. Миленький і Н. Гуцул, Гарвій Ілл. (збірка 35 дол., після потручення порта 1 дол.) 34, І. Малицький, Макс Парашак і тов. (Злучн. Держави) 250, Український Комітет Допомоги в Гамільтон, Онтаріо (Канада) 140, **разом 1 399 долярів.**

На ту саму ціль зложили дальше в золотих:

Олімпія Зелена, Дмитре 5, „Основа“, тов. українських студ. висок. техн. шкіл Праґа (100 чк.) 26·20, Олекса Савяк син Стефана, господар Пасічна п. Станиславів 3·10, ІІ. курс української жіночої семинарії Перемишль, Татарська 4, 11, о. Роман Конюмака, Поворозник, п. Мушина 20, Рудичів, Рошеро, Париж V. збірка (73 франц. фр.) 24·93, ОО. Василіяни в Бучачі, збірка в монастир. церкві 129 і збірка з нагоди ювілею о. кан. Лотоцького 18 разом 147, о. Прокіп Максимюк 15, учитель Василь Задорожний 5, Кооператива Згода 5, Читальня „Просвіти“ 5 — ... з Гнильча, п. Горожанка вл. Галич — і Громадяне громади Гнильче п. Горожанка вл. Галич (збірка) 220, о. Володимир Михайлишин, ... ла, збірка в парохії 4..., о. ... Мілятин, збірка в церкві ..., діти школи Шашкевича в ..., а то І. кл. 2·68 і V. кл. 3·15 разом ..., адв. д-р Осип Партицький, Станиславів 10·10, Іван Цьокан, Стронибаби п. Красне від місцевого комітету 10, о. В. Цебровський, Конти п. Олесько, збірка в селі 35, Володимир Красицький, Мільгуз, Франція 50 фр. франків, адв. Кароль Шипайло, Печеніжин, збірка 71, Марія Юзичинська, Львів 5, о. Василь Матвієнко, збірка в присілку Чучман-Гумниска 230, Редакція „Селянський Шлях“ у Холмі, збірка 46·65, Іван Стефанович, Львів 5, Теодор Савич, Ладанці п. Перемишляни 5·20, **разом 998·01 золотих.**

Попередньо виказано 38.973·51 золотих і 5.122·40 долярів. Отже разом зложено досі: **39.971·52 золотих і 6.521·40 долярів.**

Памятайте, що всякі збірки на нагробник на могилі І. Франка треба посилати до Центробанку, Львів, Ринок ч. 10. І. пов. на щадничу книжечку ч. 7910.

Нові книжки і видання.

Promethée; Париж, жовтень ч. 11. (франц. мовою) орган націон. оборони народів Кавказу, України та Туркестану. Зміст: Меморіял до Ліґи Націй від представників народів кавказьких і України. Ґвазава: Російська проблема. Кардаш: Історія національного руху народів у старій Росії. Ямай: У Туркестані. Ростан: Півн. Кавказ і большевики. Турді - Бек: Національний ідеал Туркестану та большевиків.

Нива ч. 10. жовтень. Зміст: Євангеліє і традиція кличуть нас. о. Д-р Г. Костельник: Спір про епіклезу (продовження). о. Иосиф Смеречинський: Не шукай нової віри. о. Ал. Ковальський: Митрополит Андрей між навіщеними повінню. о. В. Д. Садовський: Церковний календар і його реформа.

Жіноча Доля ч. 21. 1. листопада. З міста: Р. Коритківна: Співь борці. Україно. — В листопадове свято. — А. Дичковська: Найкращий спомин. — Жіночий рух. Відділ америк. канадійський. Д-р В. Ганьківський: Дитина. Часть господарська.

Наша Земля, літер. і сусп. політ. журнал. Ужгород. 15. жовтня, ч. 9.

Технічні Вісти, орган українсько-техн. Тов-а у Львові, липень-серпень, ч. 3.

Рідна Школа, орган „Рідної Школи“ українського Педагогічного Тов-а, ч. 4 жовтень.

Сільський Господар, орган краєвого Тов-а Господарського „Сільський Господар“, ч. 21—22. 5. листопада.

Вісти з Лугу, письмо присвячене луговим і січовим справам, просвіті і науці, ч. 10, 1. листопада.

Світ Дитини, листопад, ч. 11. У цьому числі є 22 оповідань, поезій, казок і загадок з ілюстраціями.

Духовний Сівач, церковно-народній ілюстров. тижневик. Варшава, ч. 41. 8 жовтня.

Бюлетень Державного В-ва України Харків, ч. 9.

Наш Приятель, часопис для молоді Львів, листопад, ч. 3.

НОТИ.

Українські народні пісні на мужеський хор. Львів, 1927. Заходом Комітету „Свята української пісні". Ціна 2·50 зол.

Українські народні пісні на мішаний хор. Львів, 1927. Заходом Комітету „Свята української пісні". Ціна 2·50 зол.

Перед нами два чепурні зшитки нот, виданих для масового ужитку наших хорів по містах і селах, що в найближчих днях і тижнях приступлять до відсвяткування 100-літнього ювилею української пісні. Добре зробив Комітет „Свята української пісні", що постарався про відповідний вибір пісень і авторів і про видання нот саме в пору. В зшитку на мужеський хор маємо пісні Лисенка (Ой пущу я кониченька, Ой сів пугач на могилі, Нехай же вас Бог ратує, Ой щож бо то й за ворон, Вітер віє коло хати, Ой зза гори, гей, та вилітали орли), Ол. Кошиця (Ой і сюди гора, Гей, яж думала, що за милим байдуже, Вітер повіває, Ой давно, давно я в батька була, Похожено, поброжено, Вже й сонце низенько), К. Стеценка (Зійшов місяць високо, Над моєю хатиною, Ой ти мати моя). В зшитку на мішаний хор поміщена ціла вязанка народніх пісень Г. Топольницького і такі пісні Лисенка: Та нема гірш нікому, Ой знати, знати, Ох, та не люби двох, Чи я не хазяйка, Козак одїзджає, Ой ізійду я на могилу, Час до дому, час. Як бачимо, вибір богатий і добірний, тому наші народні хори, що в останніх роках розвиваються чимраз краще і поширюють любов до невмирущої української пісні навіть по найглухіших закутках, приймуть з вдячністю отсе дешеве видання. Замовляти в українських книгарнях або у п. Івана Охримовича (Львів, Домініканська 11). Хор, що замовить 4 примірники у п. Охримовича, дістає пятий примірник безплатно.

Поможім здвигнути дім-захист для українських письменників і журналістів у Ямній. Засвідчім ділом зрозуміння тяжкої культурної праці і виявім свою вдячність українським робітникам пера! Жертви слати на адресу: Львів, Підвале ч. 7., Земельний Банк Гіпотечний, книжечка ч. 1141.

Відозви й комунікати

Мандрівна зимова господарсько-ветеринарійна школа.

Пекуча потреба такої школи віддавна давалася відчувати в нашім краю. Кооперативи та читальні „Просвіти" просто засипували минулої зими Спілку Українських Агрономів і „Сільський Господар" письмами з домаганням переведення зимових курсів з обсягу хліборобства і ветеринарії. Та тоді ще не було засобів, щоб їх зорганізувати.

Цього року умовини покращали і Спілка Українських Агрономів зі своїх прибутків з торговлі машинами і штучними гноями зорганізувала вже **мандрівну зимову господ.-ветер. школу**, що починаючи від 10. листопада зачне давати виклади і лекції в цілім краю. Виклади обіймуть усі важніші ділянки хліборобських наук: управу ріллі, підготовку насіння, штучні гної, садівництво, годівлю худоби, дом. птиці, молочарства і важніші недуги всіх домашніх звірят.

Викладати буде двох агрономів і один ветеринарійний лікар. Підчас викладів учителі будуть послугуватися моделями, світляними образами, кольоровими картинами і т. д. При господарськім машинознавстві будуть подавані найточніші відомости про найліпші машини, про їх ціни і спільне ужиття.

Наука буде тревати 10—15 днів.

Прохаємо всі установи, що хотять мати в себе цю мандрівну школу, щоб негайно повідомили Спілку Українських Агрономів, Львів, вул. Собіського ч. 28, на який час хотіли би мати в себе школу і для якої кількости слухачів, та чи годяться понести всі кошти, які будуть приблизно такі: харч і приміщення для двох учителів, кошти переїзду з останнього місця побуту школи до їх місця, 30 зол. на наукові прилади та по 5 зол. денно для кождого учителя.

Порядок і початок викладів у кождій зголошеній місцевости визначить сама Спілка після одержання зголошень з краю в цей спосіб, щоби школа переїздила по черзі з одної місцевости до найближчої сусідньої.

Булоб добре, якби повітові агрономи-інструктори влаштували спільно з зимовою мандрівною школою у себе більші курси для поодиноких районів.

Спілка Українських Агрономів.

ОПОВІСТКИ.

На „Рідну Школу" зложило Тов. „Українська Бесіда" у Львові квоту 25 зол. місто вінця на домовину свого незабутнього невіджалованого містоголови бл. п. Ілярія Чапельського, Омелян Богачевський канд. техніки, Данціг 50 зл., збірка на своїм весіллю з п. Осідачівною. Жертводавцям складає щиру подяку Головна Управа. 910

Загальні Збори Т-ва українських студентів львівської техніки „Основа" відбудуться в неділю 20. листопада 1927 в год. 9-тій рано в салі ч. X. гол. будинку Л. Т. з таким порядком дня: 1) Відчитання протоколу попередніх зборів, 2) Звіт з діяльности виділу, 3) Уділення абсолюторії уступаючому виділови, 4) Справа будови Дому українських техніків, 5) Справа зміни статуту, 6) Вибір виділу і допомогової комісії, 7) Вільні внески. В разі браку комплету другі Загальні збори відбудуться **дня 27. XI. 1927** в год. 2-ій попол. з таким самим порядком дня, без огляду на число присутних. — *Виділ Т-ва „Основа".* 912

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ.

НАЙСТАРШИЙ у краю звісний склад Годинників і Біжутерії Ю. Домбровський насл. **Ю. Домбровський — П. Розважевський** поручає свій богатий вибір по конкуренційних цінах Львів, Академічна 2. (Готель Жоржа). Догідні умови. Власні робітні. 110 14—?

ДВІРСЬКЕ молоко законтрактовує на цілорічну доставу „Маслосоюз" Львів, Косцюшка 1а. Купуємо також всяку кількість гірського і липового меду. 895 2-5

КАМЕНИЦЯ поверхова гарна, балькон 8 мешкальних убікацій, пекарня (майже все вільне грудень ц. р.) спіжарка, пивниця, комірки, студня, городець, опаркання і инші приналежности; приємна і здорова околиця, недалеко головного двірця і трамваїв, на продаж, або на заміну за реальність на провінції негайно навіть. Львів Левандівка, Потоцького 11. Воробець. 908 1—1

ДИВАНИ, хідники, портієри **фіранки**, меблеві матерії по фабричних цінах **БАНК** площа Марійська 5. I поверх. 911 1—20

2500 ДОЛЯРІВ потребую на 1 рік Забезпечення гіпотечне, процент з гори, добрий. Зголошення до Адміністрації „Діла": для Бжоста 2500. 902 1-2

ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакція не відповідає.

Подяка.

Подобалось Всевишньому покликати до себе нашого незабутнього Мужа Батька і Дідуся — бл. п. Стефана Бігуна. Прибиті тяжким горем складаємо щиру подяку ВП. Др. Левицькому зі Стрия за його совісну, безкорисну поміч лікарську, ВП. Ользі Бачинській, ВП. Бобикевичевій, ВП. Матковській та ВП. о. Н. Матковському, пароxові Дуліб, за несення розради й помочі в часі недуги нашого Мужа, Батька і Дідуся та всім ВП Товаришам і знакомим бл. п. Стефана Бігуна — а передовсім ВП. Заплатинським та Войтановським — за їх відвідування та несення йому й нам помочі й розради в часі його недуги та похоронних обрядів. — Зокрема складаємо щиру подяку Брацтву св. Миколая в Стрию за влаштування похоронних обрядів, а ВП. Пан-Отцям: В. Сельському, канонікови і пароxові в Стрию, К. Петрушевичеві, пароxові в Конюхові, Н. Матковському, пароxові Дуліб, Р. Височанському, сотрудникові в Стрию та стрийським катехитам: Н. Ліщинському, С. Хиріпському, И. Мартиновому і И. Савицькому за відправлення похоронних обрядів в церкві і відпровадження тлінних останків на місце вічного супочинку. За виголошення пращальної бесіди складаємо о. Р. Височанському зокрема щире Спаси-Біг. ВП. О. Зваричові, А. Нагорнякові та І. Гольцові складаємо подяку за відспівання псалтиря над тлінними останками бл. п. Стефана Бігуна. Велике Спаси-Біг членам „Міщанської Бесіди" в Стрию за їх участь в похороннім поході враз з прапором Т-ва та громадянам м. Стрия, котрі на власних плечах віднесли тлінні останки бл. п. Стефана Бігуна на стрийський цвинтар, Хорові „Бояна" та всім знайомим, приятелям та всім громадянам м. Стрия й дооколичних сіл, які своєю участю причинилися до звеличання сумних похоронних обрядів.

Жінка, Діти, Зяті, Внуки.

Стрий, дня 7. листопада 1927. 907

Спеціялістка діточих недуг **Д-р Ольга Ган**
б. лік. париських шпиталів орд. від 2—3
Львів, вул. Городецька 46.
Пересвітлювання Рентгеном, кварцева лямпа.
867 2-4

Спеціяліст недуг легінів, серця і жолудка
д-р Фелікс Ган
ЛЬВІВ, ГОРОДЕЦЬКА 46.
858 **Пересвітлення Рентгеном** 7—24

Лікарсько-дентистичне Заведення
д-ра Симона Раппапорта
Якова Насса
ЛЬВІВ, вул. Сикстуська 17/II.
Скріплювання хитаючихся зубів, пльомбування й винимання зубів без болю. Штучні зуби в кавчуку і золоті на американську систему. Пацієнтів з провінції полагоджується в найкоротшому часі. П. Т. урядовцям і студентам значна знижка.
845 Полекші в сплатах. 5—5

Присилайте передплату!

ДЕНТИСТ
Б. ЛЬОКЕР в СТАНИСЛАВОВІ
вул. Собіського 14.
Спеціяльність: білі корони, штучні зуби без піднебіння, містки без корон і білення зубів. — Приступні ціни — догідні услівя.
794 26—?

Будівельні парцелі
фронтові, соняшні, містові при головнім тракті **Львів-Лисиничі**, електричне світло — на корисних услівях до продажі.
Відомість: **вул. Стрийська 20 партер** телефон 43-69 до 10. рано і від 2—4 поп.

Уже вийшов з друку
Реферат на Свято Пісні
Д-р Іван Брик
ЧУЖІ
ПРО УКРАЇНСЬКУ НАРОДНЮ ПІСНЮ.
Замовляти в Т-ві „Просвіта"
Львів, Ринок ч. 10.
Ціна враз з пересилкою **один золотий.** Гроші можна надсилати чеком, переказом або почтовими значками.
906 1-1

Небаром вийде 3-те число багато ілюстрованого популярно-наукового

ЧАСОПИСУ **„Життя і Знання"**

Т-во „Просвіта" не жаліючи ніяких вкладів дає своїм читачам так багатий матеріял, що передплатником часопису повинна стануть кожна жива установа й кожна жива одиниця.

Тому спішіть з передплатою, не наражуйте Товариства на непотрібну втрату, дайте можність усталити висоту накладу.

Передплата на 3 місяці 5 зол., на 6 місяців 9 зол., на рік 18 зол.

Адреса: Т-во „Просвіта", Львів, Ринок 10 II. пов.

---

90 літ істнуючий фабричний склад СУКНА і вовняних товарів
під фірмою
Іван Валлях і Син
Львів, Ринок 33.
740 Пелефон 47—16. 3-6

поручає на біжучий сезон, величезний вибір новостей краєвих і **оригінальних** англійських на мужеські одяги і костюми, як рівнож плюш на жіночі плащі.
КОЦИ НА КОНІ І ЛІЖКА.
Добірний товар! Ціни низькі!

ГОДИННИКИ тільки найліпших фабрик прецізійні продає за готівку і на рати від десятків літ з найліпшої сторони звісна фірма **Іван Зельтенрайх**, Львів, пл. Марійська ч. 5. 3 36—?

Найбільша в краю фабрика дзвонів
Братів ФЕЛЬЧИНСЬКИХ
в Калуші, вул. Сівецька ч. 14.
в Перемишлі, вул. Красінського ч. 63.
відливає на замовлення дзвони гармонійні і поодинокі, а постійно удержує на складі звиш 200 штук готових дзвонів у вазі від 10 до 600 кг.
225 **Ціни приступні — сплата ратами.** 36—?

ХОЛЕКІНАЗА
(зілля)
Г. НЕМОЄВСКОГО
лічить
НЕДУГИ ПЕЧІНКИ І ПЕРЕМІНИ МАТЕРІЇ

Приноровлюється при недугах:

I. Печінки і на її тлі	II. На тлі артритичнім
1. Жовчеве каміння	1. Подагра (артритизм)
2. Жовтачка	2. Ісхіяс і інші артритичні невральгії
3. Хронічне запертя стільця	
4. Катари (нежит) жолудка і кишок.	

Головний Склад: Варшава, Нови Свят 5.
Остерігається перед купованням коробок без додатку припису вжиття.
831 3—6

Жадати в аптиках і аптичних складах.

Чи розумієте вагу кооперації?
Якщо так, то Ви будете купувати набіл, головно
найліпше десерове масло
тільки в склепах
„МАСЛОСОЮЗУ"
Львів:
Ринок ч. 10. — Костюшки 1. а. — Сапіги ч. 21.
Зіблікевича ч. 49. — Жовківська ч. 11.

Стрий Шевченка ч. 5.	**Станиславів** Собіського ч. 28.	**Коломия** Шевченка ч. 25.
Тернопіль Міцкевича ч. 41.	**Перемишль** Ринок ч. 23.	**Самбір** Костюшки ч. 11 а.
Дрогобич Стрийська ч. 14.	**Зелемянка** (сезоново)	**Яремче** (сезоново)

За редакцію відповідає Василь Мудрий. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Видавничої Спілки „Діло", Львів, Ринок ч. 10.